

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
DEPARTAMENT NAUKOWO-SZKOLNY
SEKCJA IV.

KARABIN FRANCUSKIEJ PIECHOTY

MOD. 1907-1915 M. 16.

Cprscował ppor. KAZIMIERZ DZIĘGIELEWSKI

z O. VIII, D. O. G. Warszawa.

Słownictwo przy współudziale Sekcji IV Dep. Nauk. Szkoln.

WARSZAWA — 1919
KSIĘGARNIA WOJSKOWA

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
DEPARTAMENT NAUKOWO-SZKOLNY
SEKCJA IV.

KARABIN FRANCUSKIEJ PIECHOTY

MOD. 1907-1915 M. 16.

Opracował ppor. KAZIMIERZ DZIEGIELEWSKI

z O. VIII. D. O. G. Warszawa.

Słownictwo przy współudziale Sekcji IV Dep. Nauk. Szkoln.

WARSZAWA — 1919
KSIĘGARNIA WOJSKOWA

MIN. SPR. WOJSK.
DEPARTAMENT NAUKOWO-SZKOLNY
SEKCJA IV.

KARABIN FRANCUSKIEJ PIECHOTY

MOD. 1907-1915 M. 16.

Opracował ppor. KAZIMIERZ DZIEGIELEWSKI.

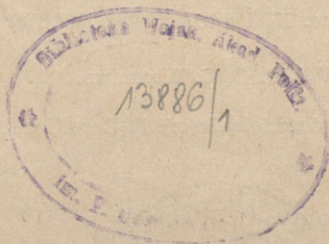
z O. VIII. D. O. G. Warszawa.

Słownictwo przy współudziale Sekcji IV Dep. Nauk. Szkoln.

WARSZAWA — 1919
KSIĘGARNIA WOJSKOWA.

35T. 6R

Zakłady Graficzno-Wydawnicze „Książka”
Warszawa, Mirowska № 16, telef. 190-93.

Karabin francuskiej piechoty Mod. 1907/15
M. 16 jest bronią palną, powtarzalną, pięciostrza-
łową.

Długość bez bagnetu 1,31 m.

Długość z bagnetem 1,82 m.

Waga, bez bagnetu, nienaładowanego 3,7 kg.

Części składowe karabinu:

- I. Lufa,
- II. Przyrząd celowniczy,
- III. Zamek,
- IV. Obsada zamkowa,
- V. Mechanizm spustowy,
- VI. Magazynek (pudełko z podajni-
kiem),
- VII. Łoże,
- VIII. Okucie,
- IX. Bagnet,
- X. Przybory,

A. O P I S.

I. Lufa.

Ścianka lufy (95) tworzy *przewód* (80), tylna, rozszerzona część przewodu, odpowiadająca kształtem nabojowi, zwie się *komorą naboją* (22).

Przewód lufy posiada 4 *gwinty* śrubowo wiążące się na lewo (19). Gwint posiada *poła* (74) i wyżłobienia między polami — *brózdę* (4). Wymiar średnicy przewodu lufy między polami zwie się *kalibrem* (25) i wynosi w karabinie francuskim 8 mm.

Przedni otwór lufy — *wylot lufy* (168) nakrywa się *ochraniaczem* (54), przytwierdzonym łańcuszkiem do koźlika. Tylny otwór lufy przy komorze nabojoyej zwie się *wlotem lufy* (163).

Nagwintowana część ścianki komory nabojoyej — *wkład* (162), jest wkładany na gorąco w odpowiedni naśrubek obsady.

Na krawędzi wkładu lufy jest wcięcie — *schowek* pazura wyciągu (94), umożliwiający ruch pazura przy obrocie zamka.

Na powierzchni lufy osadzone są: *podstawa muszki* (77) z *gniazdem* (15) i *podstawa celownika* (76), u dołu przy wylocie lufy dwa *zaczepy* bagnetu (171).

II. Przyrząd celowniczy.

Składa się z *celownika* (6) i *muszki* (40).

Muszka o przekroju trapezowym ze *szczerbiną* (145) jest osadzona w gnieździe podstawy muszki.

Części składowe celownika: *podstawa* z schodkami (93), połączona z *lufą* 4 *szyponami* (148), *sprężyna* celownika (103), przytwierdzona do podstawy *śrubką* (113), *ramka* (86) z *stopą* zawiasową (132) i *szczerbiną* stopy (147), *szczerbik dodatkowy* (144), osadzony na górnej krawędzi ramki, *sworzeń* zawiasowy (138), *suwak* (137) ze *sprężyną* suwaka (108) i *śrubka oporowa* suwaka (114).

III. Zamek.

Składa się z następujących 6 części:

a) *Tłok zaporowy* (152) z *szyjką* (149), dwoma *ryglami zaporowymi* (92), *wyciągiem* (167) i *pazurem* wyciągu (64); oprócz tego na tłoku znajduje się *rowek wyrzutnika* (89), *czołko* (8) z *otworem iglicznym* (60), *zaczep tłoka* (175), łączący go z trzonem zamkowym; wewnątrz znajduje się *przewód igliczny* (79) częściowo owalny, częściowo walcowy, oraz w szyjce *otwór śruby zamkowej* (117).

b) *Iglica* (21) z *grotem* (18), częściowo walcowym, częściowo spłaszczonym, *główką* (13), *kryzą* (34) i *karbem* (26).

c) *Sprężyna igliczna* (104).

d) *Trzon zamkowy* (155) z *nasadą łączącą* (45), posiadającą *śrubę zamkową* (117) i *gniazdo zaczepu tłoka zaporowego* (16), *rączkę* (87), z *podstawą* (78) i z *gałką rączki* (11); na trzonie znajduje się *rowek wyrzutnika* (89), *wcięcie poprzeczne wyrzutnika (odnoga)* (157), *ślimak (ześlizg kurka)* (100), *gniazdo napinacza* (14), wewnątrz tłoku *przewód igliczny* (79).

e) *Kurek* (35) z *nasadą kurkową* (46) z *siodelkiem* (98) na palec do opuszczenia kurka, *zębem kurkowym* (174) oraz *klinem napinającym* zakończonym *napinaczem* (27) ze *ślimakiem* klina (99). Na kurku jest *wcięcie* na *zab spustowy* (158); wewnątrz *przewód igliczny* z *przegrodą* dla nasady iglicznej (81).

f) *Nasada igliczna* (44) z *talerzykiem* (151), na nim *rowek wskaźnikowy* (91), i *zaczepami iglicznymi* (172).

IV. Obsada zamkowa.

Obsada dzieli się na: *Komorę zaporową* (31) i *komorę zamkową* (30).

Komora zaporowa posiada dwa *zaczepy ryglowe* górny i dolny (173), *rowek pazura wyciągu* (90), *naśrubek wkładu lufy* (47); łączy się z lewą ścianą komory zamkowej *ścianną skośną* (97).

Komorę zamkową tworzą dwie *ściany* (96) z *wodźdłem zamkowym* (166), *wcięciami rygli tłoka zaporowego* (159), *otworami* i *śrubą boczną ob-*

sady (118); w przedłużeniu ścian idą dwa *policzki mostka* (75) z *oporami rygłowemi* (57) i *ogon obsady* (55) z *otworem na ząb spustowy* (61), *otworem śruby głównej* (130) i *wcięciem talerzyka nasady iglicznej* (160).

Prócz tego obsada posiada *żebra* (180) i *piętę oporową obsady* (65). W żebdach znajduje się *wcięcie* (161) na *sworzeń wzmacniający* i osadzony *sworzeń* (139) *zaczepu zwrotnicy*; na wewnętrznej stronie żeber są dwie *pochylnie* (72), kierujące nabój do komory zaporowej. Ścianki komory zamkowej i żebra tworzą otwór do wkładania łódki z nabojami t. zw. *właz nabojoy* (164).

V. Mechanizm spustowy.

Tworzą go *kabłak* (24), *czepik* (7) i *przrząd spustowy* (82).

Kabłak z obsadą *przrządu spustowego* (52) posiada: *wyrzutnik* (169), *śrubę wyrzutnika* (119), *otwór śruby bocznej obsady i łoża* (118), *otwór śruby spustowej* (120) i *czepika* (121), *otwory śruby zwrotnicy pudełka* (122), *otwór stopy czepika* (63), *otwór spustowy* (62), następnie *ogon* (56) z *otworem i śrubą kabłaka* (123).

Czepik posiada *dziób* (10), *stopę* (133), *sprężynę spustową* (109), *sworzeń sprężyny spustowej* (140a) i *otwór śruby czepika* (121).

Przrząd spustowy składa się: z *zaczepu kurkowego* (184) i *spustu* (112); *zaczep kurkowy* po-

siada: *ząb spustowy* (170), *opore sprężyny spustowej* (58) i *otwór śruby spustowej* (120); spust posiada: *dwa garby oporowe* (12), *języczek spustowy* (23) i *sworzeń spustu* (140).

VI. Magazynek.

Zawiera następujące części składowe: *podajnik* (73), *zwornicę* (183) i *pudełko* (83).

Części podajnika: *dolne ramię podajnika* (84) ze *stopą* (134) i *otworem śruby ramienia dolnego* (124), *sprężynę dolnego ramienia* (105) z *krążkiem* (33) i *sworzeniem krążka* (141), *górne ramię podajnika* (85), *sprężynę górnego ramienia* (106), *śrubkę zawiasową ramion podajnika* (115).

Zwornica *magazyńka* posiada: *zaczep* (176), opierający się na *sworzniu żeber obsady zamkowej*, *otwór i śrubę ramienia dolnego podajnika* (124) *dwie śruby*, spajające *zwornicę z kabłąkiem* (122), wraz z *pochwą jednej śruby* (70).

Wieczko posiada: *dno* (9) na *zawiasach* (179), połączonych dwoma *nitami* (49), *śrubę zawiasową wieczka* (125), *haczyk magazynka* (20), opierający się na *zwornicy*, *sprężynę zawiasową wieczka* (110), *łożysko i śrubę* (126), oraz *sprężynę podajnika* (107).

VII. Łoże.

Drewniana część karabinu, w której są umieszczone części metalowe, zwie się *łożem* (37). Łoże dzieli się na: *łożysko* (38), przytrzymujące lufę z obsadą, *szyję* (150) ze *żłobkami chwytowymi* (182) i *kolbę* (28), umożliwiającą przyłożenie broni do ramienia.

Górna część lufy pokryta jest drewnianą *nakładką* (41), pozwalającą trzymać broń przy zagranej lufie.

VIII. Okucie.

Do połączenia i wzmocnienia poszczególnych części karabinu służą: *bączek przedni* (2) z *osadą bagnetu* (59), *koźlikiem* (32) i *sprężyną bączka przedniego* (101), *bączek tylny* (3), ze *strzemieniem* (135), *sprężyną bączka tylnego* (102) *obrączką* i (53), włożoną na lufę, służącą do przytrzymania nakładki, dwa *sworznie wzmacniające* (143) z *nakrętkami* (43), *strzemię kolby* (136) do założenia pasa, składające się z *płytki* (69), *uszka* (156) i dwóch *śrub strzemienia* (127), *płytką wzmacniającą* (67) z *śrubą płytki* (128), otworem i *śrubą główną* (130), oraz otworem śruby *kabłąka* (123), *płytką wspierającą* (68) z *śrubą* (129), *trzewik* (153), chroniący spód kolby, wraz z dwiema *śrubami* (131).

IX. Bagnet.

Bagnet składa się z następujących części: *głównia* (5) z czterema *żłobkami* (181), zakończona ostrzem i z *trzonkiem*, osadzonym w rękojeści (154), *jelec* (22) z *gniazdem zatrzasku* (17), *piersścieniem* (66) do osadzenia na lufie i *sworzeniem* (142), *zatrzask* (178), wchodzący między zaczepy bagnetu na lufie wraz z *sprężyną zatrzasku* (111) i *śrubką przytrzymującą* (116), *rękojeść* (88), osadzona na trzonie głównej z wodzidłem zaczepów bagnetu (165), *nakrętka* (42) na naśrubku trzonka *główni*, *pochwa bagnetu* (71) ze sprężyną zaciskową wewnątrz.

X. Przybory.

Pas z klamrą, ochraniacz wylotu lufy (54), śrubociąg do wykręcania śrub i przybory do czyszczenia karabinów.

Amunicja.

Nabój ostry (191) składa się: z *łuski* (190), *zapalnika* (196), *ładunku prochu* (189) i *pociśku* (192).

Łuska, wykonana z blachy mosiężnej, posiada *stopę* (193), za kraj której zaczepia pazur wyściąg, *komorę prochową* (185) i *szyjkę* (194).

W środku stopy znajduje się *kociółek* (186)

z kowadełkiem (187); w kociołku dwie *szczeliny ogniowe* (195), przez które przenika płomień z zapalu do komory prochowej.

Zapał jest osadzony w kowadełku.

W komorze prochowej znajduje się 3 gr. ładunek prochu bezdymnego.

Pocisk jednolity, miedziany, z małą domieszką cyny, ostro zakończony, osadzony jest w szyjce łuski.

Ciężar naboju ostrego 27,6 gr., długość 75 mm.

B. DZIAŁANIE BRONI.

Otwieranie karabinu.

Otwieranie karabinu skutecznia się przez ruchy zamka. Zamek karabinu francuskiego jest czterotaktowy, odkrętowy.

Prawa ręka chwyta rączkę trzonu i obraca w lewo (pierwszy takt). Rygle tłoka zaporowego uwalniają się z zaczepów ryglowych komory zaporowej. Ślimak trzonu zamkowego, (ześlizg kurka) napierając na ślimak napinacza odpycha kurek wtył. Napinacz wchodzi w gniazdo napinacza na trzonie. Sprężyna igliczna zostaje napięta o długość napinacza.

Następnie przy pomocy rączki cofa się zamek ku tyłowi, aż do oparcia się o opory ryglowe obrazy (drugi takt), karabin zostaje otwarty.

Ładowanie i zamykanie karabinu.

Łódkę z 5 nabojami wkłada się włazem nabojoyowym w głąb pudełka, póki dziób czepika nie uchwyci za *nosek łódki* (50). Sprężyny podajnika poddają się, cisnąc ze swej strony na naboje w łódce.

Chwyta się rączkę i posuwa zamek naprzód ruchem zdecydowanym (trzeci takt); górny nabój, popychany tłokiem zaporowym, kieruje się pochylaniami obsady do komory zaporowej. Miejsce jego zajmuje następny nabój, wypierany przez sprężyny podajnika.

Cisnąć nieco ku przodowi, skręca się rączkę na prawo (czwarty takt). Nasada łącząca trzonu zamkowego ślizga się po ścianie skośnej komory zaporowej, zaczepy ryglowe chwytają rygle tłoka zaporowego, nabój zostaje wepchnięty do komory nabojoyowej, tłok zaporowy dociera do krawędzi lufy, czołko tłoka zamyka komorę, pazur wyciągu, umieszczony w schowku, obejmuje kraj łuski nabojoyowej, karabin jest zamknięty.

Przy skręcaniu zamka na prawo ząb kurkowy opiera się o ząb zaczepu kurkowego, dalsze posuwanie się zamka ku przodowi przy nieruchomym kurku powoduje zupełne ściśnięcie sprężyny iglicznej. Iglica zostaje napięta.

Ściąganie.

Palec wskazujący prawej ręki opiera się o języczek spustowy w kabłąku i naciska aż do pierwszego oporu, spowodowanego garbem spustu. W tym czasie ząb zaczepu kurkowego opuszcza się nieco ku dołowi. Przy dalszym nacisku „ściągnięciu” ząb usuwa się zupełnie ku dołowi, zwalnia ząb kurkowy, sprężyna igliczna nagle się rozpręża, iglica główką uderza w zapal naboju, następuje strzał. Prężność gazów, wytworzonych przy spalaniu ładunku prochu w naboju wypiera pocisk z komory nabojoyej do przewodu lufy, gdzie gwinty nadają ruch obrotowy koło osi. Ruch ten zachowuje pocisk i po opuszczeniu przewodu lufy.

Po oddaniu strzału otwiera się karabin ruchem, jak wyżej opisano, pazur wyciągu przy cofaniu zamka wyciąga łuskę wystrzelonego naboju, zostaje ona odrzucona w prawo w chwili, gdy wyrzutnik przez rowek w tłoku zaporowym zetknie się ze stopą łuski naboju.

Posuwając zamek naprzód, wpychamy następny nabój do komory nabojoyej. W ten sposób „powtarzając”, można wprowadzić do lufy i wystrzelić 5 naboł.

Ładując karabin powtórnie, wypycha się pustą łódkę przez wieczko magazynu.

Do rozładowania karabinu służy czepik. Przez naciśnięcie stopy czepika, wystającej w kabłąku,

dziób czepika zwalnia nosek łódki, sprężyny podajnika wyrzucają naboje wraz z łódką.

Bezpiecznika karabin francuski nie posiada. Zamykanie karabinu przy ściągniętym spuście powoduje tylko zwolnienie sprężyny iglicznej, główka iglicy w tym wypadku opiera się na zapale naboju i nie chroni od przypadkowych wypałów.

Celowanie.

Zależnie od odległości celu nadaje się lufie odpowiedni kierunek. Służy do tego przyrząd celowniczy, składający się z muszki i celownika ramkowo-schodkowego.

Celownik posiada 3 szczerbiny w kształcie trapezu. Dwie stałe: w stopie ramki i na szczerbiku dodatkowym górnej krawędzi ramki; jedną ruchomą na suwaku. Przy odległości celu do 400 mtr. używa się szczerbiny stałej w stopie ramki, należy przeto obrócić ramkę do przodu. Przy ustawianiu celownika na odległości od 400 do 800 mtr. wyłącznie służą schodki podstawy celownika. Normalne położenie celownika wynosi 400 mtr. W tym wypadku ramka jest zwrócona do tyłu, suwak przesunięty do góry ramki i spoczywa na pierwszym schodku; posuwając suwak i opierając na drugim schodku, uzyskujemy położenie celownika 500 mtr. i t. d. aż do 800 mtr.

Przy odległości celu od 900 do 2400 mtr. używa się szczerbiny ruchomej suwaka i podziałki, umieszczonej na ramce; odległości 900, 1100, 1300, 1500, 1700, 1900, 2100 i 2300 mtr. oznaczone są kreskami na prawej stronie ramki, odległości zaś 1000, 1200, 1400, 1600, 1800, 2000, 2200 i 2400 mtr. na lewej stronie ramki, prócz tego są umieszczone po obu stronach ramki kreski pośrednich odległości co 50 mtr. od 950 począwszy.

 Położenie szczerbiny przy danej odległości uzyskuje się przez przesuwanie suwaka na ramce, w położeniu prostopadłym, przyczem górna krawędź suwaka powinna dotykać kreski danej odległości.

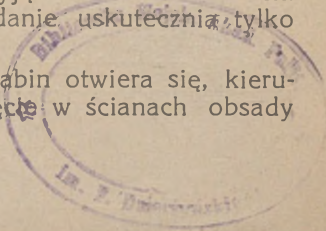
Linja celu przechodzi przez spód celu, wierzchołek muszki i środek linji, łączącej dwa górne brzegi szczerbiny.

Rysunek wskazuje, w jaki sposób muszka winna być widziana w szczerbinie i jak należy celować do punktu A.

Rozbieranie i składanie karabinu.

Żołnierzowi wolno wyjąć i rozebrać zamek. Dalsze rozbieranie i składanie uskutecznią tylko rusznikarz.

Wyjęcie zamka. Karabin otwiera się, kierując tłok zaporowy na wcięcie w ścianach obsady

zamkowej, śrubę zamkową odkręcić dla zwolnienia tłoka, obrócić tłok w prawo i uwolnić zaczep tłoka z gniazda nasady łączącej, zamek wyjąć z obsady, wyjąć tłok.

Rozbieranie zamka. Chwycić trzon lewą ręką, uwolnić napinacz z gniazda trzonu i obrócić nieco na lewo dla zwolnienia sprężyny iglicznej. Trzymając trzon lewą ręką, skierować rowek wskaźnikowy talerzyka nasady iglicznej na rowek w kurku, oprzeć pionowo iglicę o przedmiot, silnie umieszczony (tylko drewniany, np. stół, dla ochrony główki iglicy od złamania), silnie przycisnąć iglicę, aż do uwolnienia nasady iglicznej z przegrody kurka, odzepić nasadę igliczną z karbu iglicy, powoli zwolnić sprężynę, odjąć kurek, wyjąć iglicę i sprężynę igliczną.

Składanie zamka. Odbywa się w kierunku odwrotnym: nasadzić sprężynę igliczną na iglicę, włożyć w przewód igliczny trzonu zamkowego, oprzeć iglicę prostopadle, nałożyć kurek, przycisnąć silnie iglicę, ściskając sprężynę igliczną. Trzymając trzon lewą ręką, chwycić prawą ręką kurek, obrócić go w prawo, napinając jednocześnie sprężynę i osadzić napinacz w gniazdku trzona. Włożyć zamek do obsady, od przodu nałożyć tłok zaporowy i skierować zaczep tłoka w gniazdko nasady łączącej, przyśrubować śrubę zamkową.

Dalsze rozbieranie karabinu uskutecznia się w następujący sposób: odkręcić śrubę boczną ob-

sady, odkręcić śrubę w ogonie kabłąka, wyjąć mechanizm spustowy wraz z pudełkiem. Odkręcić śrubę główną, zdjąć bączki, nakładkę i lufę. Rozbieranie mechanizmu spustowego na poszczególne części uskutecznia rusznikarz.

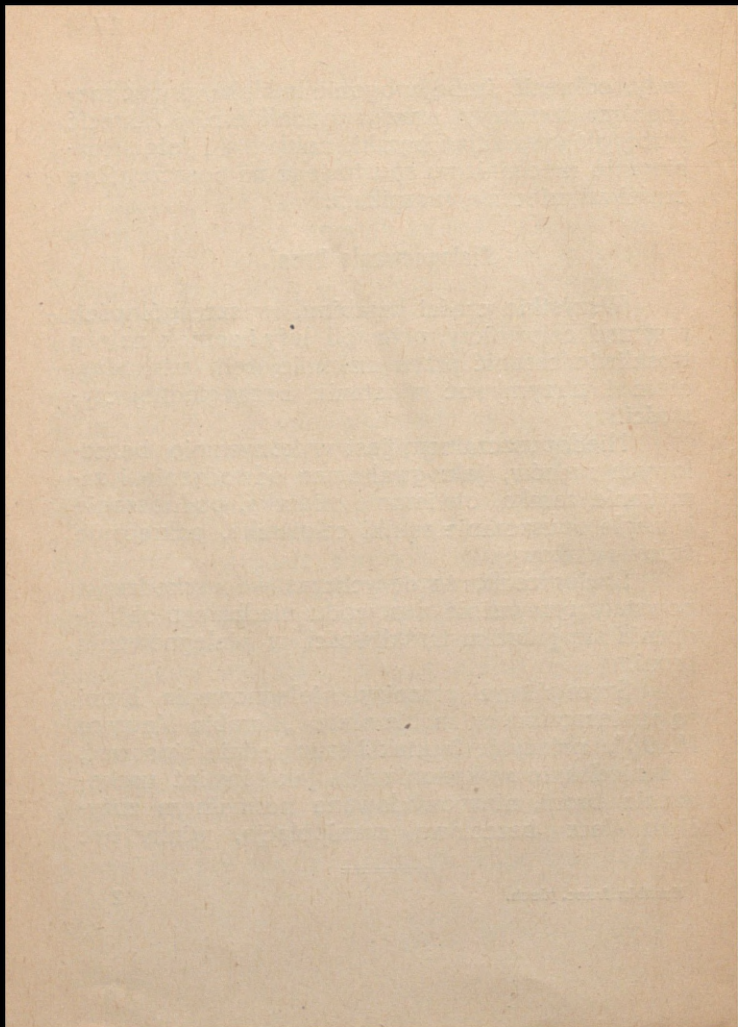
Pielęgnowanie broni.

Wszystkie części karabinu, w szczególności: przyrząd celowniczy, przewód lufy i zamek należy troskliwie chronić przed najmniejszym uszkodzeniem i utrzymywać w stanie bezwzględnej czystości.

Niedopuszczalnem jest wykonywanie bezcelowych ruchów, jak: gwałtowne odwodzenie i zamykanie zamka, otwieranie wieczka, podnoszenie i nagłe opuszczanie ramki celownika, odkręcanie śruby zamkowej.

Stwierdzono, że dotychczasowe uszkodzenia powstały przeważnie z powodu niedbałego obchodzenia się i braku troskliwości w pielęgnowaniu broni.

Szczegółowe przepisy pielęgnowania broni są umieszczone w regulaminie „Karabin Mausera M. 98“, należy je jednak bezwzględnie stosować, a zaniechanie wykonania ich, jak również uszkodzenia broni, nieśpowodowane normalnem zużyciem, lecz bezcelową manipulacją, winny być karane.

**WYKAZ CZĘŚCI SKŁADOWYCH KARABINU FRANCUSKIEJ
PIECHOTY Mod. 1892. M. 16.**

I. Lufa.

Lufa (40).

II. Przyrząd celowniczy.

Muszka (40).

Podstawa celownika (76).

Ramka celownika (86).

Suwak (137).

Sprężyna celownika (103).

Sprężyna suwaka (108).

Śrubka sprężyny celownika (113).

Śrubka oporowa suwaka (114).

Sworzeń zawiasowy celownika (138).

III. Zamek.

Tłok zaporowy (152).
Wyciąg z pazurem (167 i 64).
Nit wyciągu (48).
Iglica (21).
Sprężyna igliczna (104).
Trzon zamkowy (155).
Śruba zamkowa (117).
Kurek (35).
Nasada igliczna (44).

IV. Obsada zamkowa.

Obsada (51).
Śruba boczna obsady (118).
Sworzeń zaczepu zwornicy (139).

V. Mechanizm spustowy.

Zaczep kurkowy (184).
Spust (112).
Czepik (7).
Kabłąk (24).
Wyrzutnik (169).
Sprężyna spustowa (109).
Śruba kabłąka (123).
Śruba spustowa (120).
Śruba czepika (121).

Śruba wyrzutnika (119).
 Sworzeń spustu (140).
 Sworzeń sprężyny spustowej (140a).

VI. Pudełko naboju z podajnikiem.

Ramię dolne podajnika (84).
 Krążek sprężyny ramienia dolnego (33).
 Ramię górne podajnika (85).
 Zwornica pudełka (183).
 Pochwa śruby zwornicy (70).
 Pudełko (83).
 Wieczko (9).
 Zawiasy wieczka (179).
 2 nity zawiasów wieczka (49).
 Sprężyna dolnego ramienia podajnika (105).
 Sprężyna górnego ramienia podajnika (106).
 Sprężyna podajnika (107).
 Sprężyna zawiasów wieczka (110).
 Śruba ramienia dolnego podajnika (124).
 Śruba zawiasowa ramion podajnika (115).
 2 śruby zwornicy pudełka (122).
 Śruba zawiasowa wieczka (125).
 Śruba pudełka (126).
 Sworzeń krążka sprężyny dolnego ramienia podajnika (141).

VII. Łoże.

Łoże (37).
 Nakładka (41).

VIII. Okucie.

Bączek przedni (2).
 Koźlik (32).
 Bączek tylny (3).
 Strzemię bączka tylnego (135).
 Strzemię kolby (136).
 Uszko strzemia kolby (156).
 Płytką wzmacniająca (67).
 Płytką wspierającą (68).
 Płytką strzemia kolby (69).
 Trzewik (153).
 Sprężyna bączka przedniego (101).
 Sprężyna bączka tylnego (102).
 Śruba główna (130).
 Śruba płytki wzmacniającej (128).
 Śruba płytki strzemia kolby (127).
 2 śruby płytki strzemia kolby (127).
 2 śruby trzewika (131).
 2 sworznie wzmacniające (143).
 2 nakrętki sworzni wzmacniających (43).
 Obrączka nakładki (53).
 Ochraniacz lufy z łańcuszkiem (54).

IX. Bagnet.

Głównia (brzeszczot) z trzonem (5 i 154).
 Jelec (22).
 Rękojeść (88).

Zatrask (178).
 Nakrętka trzonu (42).
 Sprężyna zatrasku (111).
 Śrubka, przytrzymująca zatrask (116)
 Sworzeń jelca (142).
 Pochwa bagnetu.

WYKAZ NAZW. *)

1. **B**agnet.
2. Bączek przedni.
3. Bączek tylny.
4. B ózdy gwintu.
5. Brzeszczot (głównia).
6. **C**elownik.
7. Czepik.
8. Czółko.
9. **D**no pudełka (wieczko).
10. Dziób czepika.
11. **G**ałka rączki.
12. Garby oporowe spustu.
13. Główka grotu.
14. Gniazdo napinacza.
15. Gniazdo muszki.

*) Podczas druku uległy niektóre nazwy zmianom. Zmiany te w tekście uwzględniono. Jedyne w spisie alfabetycznym umieszczono je w nawiasie.

16. Gniazdo zaczepu tłoka zaporowego.
17. Gniazdo zatrzasku bagnetu.
18. Grot iglicy.
19. Gwint lufy.
20. **H**aczyk magazynka.
21. **I**glica.
22. **J**elec.
23. Języczek spustowy.
24. **K**abłąk.
25. Kaliber.
26. Karb iglicy.
27. Klin z napinaczem kurka.
28. Kolba.
29. Komora nabojowa.
30. Komora zamkowa.
31. Komora zaporowa.
32. Koźlik.
33. Krążek sprężyny dolnego ramienia podajnika.
34. Kryza iglicy.
35. Kurek.
36. **L**ufa.
37. **Ł**oże.
38. Łożysko.
39. Łódka.

- 40. **M**uszką.

- 41. **N**akładka.
- 42. Nakrętka bagnetu.
- 43. Nakrętka sworznia wzmacniającego.
- 44. Nasada igliczna.
- 45. Nasada łącząca.
- 46. Nasada kurkowa.
- 47. Naśrubek wkładu lufy.
- 48. Nit wyciągu.
- 49. Nit zawiasów wieczka pudełka.
- 50. Nosek łódki.

- 51. **O**bsada zamkowa.
- 52. Obsada przyrządu spustowego.
- 53. Obrączka nakładki.
- 54. Ochraniacz wylotu lufy.
- 55. Ogon obsady.
- 56. Ogon kabłąka.
- 57. Opora ryglowa.
- 58. Opora sprężyny spustowej.
- 59. Osada bagnetu.
- 60. Otwór igliczny.
- 61. Otwór na ząb spustowy.
- 62. Otwór spustowy.
- 63. Otwór stopy czepika.

- 64. **P**azur wyciągu.
- 65. Pięta oporowa obsady.

- 66. Pierścień jelca.
- 67. Płytką wzmacniająca.
- 68. Płytką wspierająca.
- 69. Płytką strzemiesienia kolby.
- 70. Pochwa śruby zwornicy.
- 71. Pochwa bagnetu.
- 72. Pochylnia obsady zamkowej.
- 73. Podajnik.
- 74. Pole gwintu.
- 75. Policzek mostka obsady.
- 76. Podstawa celownika.
- 77. Podstawa muszki.
- 78. Podstawa rączki.
- 79. Przewód igliczny.
- 80. Przewód lufy.
- 81. Przegroda kurka dla nasady iglicznej.
- 82. Przyrząd spustowy.
- 83. Pudełko.

- 84. **R**amię dolne podajnika.
- 85. Ramię górne podajnika.
- 86. Ramka celownika.
- 87. Rączka trzonu zamkowego.
- 88. Rękojeść bagnetu.
- 89. Rowek wyrzutnika.
- 90. Rowek pazura wyciągu.
- 91. Rowek wskaźnikowy talerzyka nasady iglicznej.
- 92. Rygiel tłoka zaporowego.

93. **S**chodki celownika.
94. Schowek pazura wyciągu.
95. Ścianka lufy.
96. Ściana komory zamkowej.
97. Ścianka skośna komory zaporowej.
98. Siodełko nasady kurkowej.
99. Ślimak klina kurkowego.
100. Ślimak trzona zamkowego (ześlizg kurka)
101. Sprężyna bączka przedniego.
102. Sprężyna bączka tylnego.
103. Sprężyna celownika.
104. Sprężyna igliczna.
105. Sprężyna dolnego ramienia podajnika.
106. Sprężyna górnego ramienia podajnika.
107. Sprężyna podajnika.
108. Sprężyna suwaka.
109. Sprężyna spustowa.
110. Sprężyna zawiasów wieczka.
111. Sprężyna zatrzasku bagnetu.
112. Spust.
113. Śrubka sprężyny celownika.
114. Śrubka oporowa suwaka.
115. Śrubka zawiasowa ramion podajnika.
116. Śrubka przytrzymująca zatrzask bagnetu.
117. Śruba zamkowa.
118. Śruba boczna obsady i łoża.
119. Śruba wyrzutnika.
120. Śruba spustowa.
121. Śruba czepika,

- 122. Śruba zwornicy.
- 123. Śruba kabłąka.
- 124. Śruba ramienia dolnego podajnika.
- 125. Śruba zawiasowa wieczka.
- 126. Śruba wieczka.
- 127. Śruba strzemiesia kolby.
- 128. Śruba płytki wzmacniającej.
- 129. Śruba płytki wspierającej.
- 130. Śruba główna.
- 131. Śruba trzewika.
- 132. Stopa ramki celownika.
- 133. Stopa czepika.
- 134. Stopa ramienia dolnego podajnika.
- 135. Strzemię bączka tylnego.
- 136. Strzemię kolby.
- 137. Suwak.
- 138. Sworzeń zawiasowy celownika.
- 139. Sworzeń zaczepu zwornicy.
- 140. Sworzeń spustu.
- 140a. Sworzeń sprężyny spustowej.
- 141. Sworzeń krążka sprężyny dolnego ramienia podajnika.
- 142. Sworzeń jelca.
- 143. Sworzeń wzmacniający.
- 144. Szczerbik dodatkowy ramki celownika.
- 145. Szczerbina muszki.
- 146. Szczerbina suwaka.
- 147. Szczerbina stopy ramki.
- 148. Szpony podstawy celownika.

- 149. Szyjka tłoka zaporowego.
- 150. Szyja łoża.
- 151. **T**alerzyk nasady iglicznej.
- 152. Tłok zaporowy.
- 153. Trzewik.
- 154. Trzonek brzeszczotu (główni).
- 155. Trzon zamkowy.
- 156. **U**szko strzemiesia kolby.
- 157. **W**cięcie poprzeczne wyrzutnika (odnoga).
- 158. Wcięcie na ząb spustowy.
- 159. Wcięcie rygla tłoka zaporowego.
- 160. Wcięcie talerzyka nasady iglicznej.
- 161. Wcięcie w żebrze.
- 162. Wkład lufy.
- 163. Wlot lufy.
- 164. Właz naboju.
- 165. Wodzydło bagnetu.
- 166. Wodzydło zamkowe.
- 167. Wyciąg.
- 168. Wylot lufy.
- 169. Wyrzutnik.
- 170. **Z**ąb spustowy.
- 171. Zaczep bagnetu.
- 172. Zaczepy nasady iglicznej.

- 173. Zaczepy ryglowe (górny i dolny).
 - 174. Ząb kurkowy.
 - 175. Zaczep tłoka zaporowego.
 - 176. Zaczep zwornicy.
 - 177. Zamek.
 - 178. Zatrzask bagnetu.
 - 179. Zawiasy wieczka.
 - 180. Żebra obsady zamkowej.
 - 181. Żłobki głowni.
 - 182. Żłobki chwytowe szyjki.
 - 183. Zwornica.
 - 184. Zaczep kurkowy.

 - 185. Komora prochowa.
 - 186. Kociołek.
 - 187. Kowadełko.
 - 188. Kraj łuski.
 - 189. Ładunek prochu.
 - 190. Łuska.
 - 191. Nabój.
 - 192. Pocisk.
 - 193. Stopa łuski.
 - 194. Szyjka łuski.
 - 195. Szczelina ogniowa.
 - 196. Zapał.
-

PRZEPISY SŁUŻBOWE.

WYDANO DRUKIEM:

1. Artykuły wojenne W. P. (Wydanie II) -	
2. Piechota (cz. I. Musztra formalna, cz. II. Szkoła walki) (wyd. II) - - - - -	1.60
3. I. Obowiązki Dowódcy Pułku; II. Obowiązki Dowódcy Bataljonu - - - - -	—40
4. Obowiązki Dowódcy Kompanji - - - - -	—35
5. Obowiązki Sierżanta Sztabowego - - - - -	—35
6. I. Obowiązki Podoficera Magazynowego	
II. Obowiązki Furjera - - - - -	—25
7. Obowiązki Drużynowego - - - - -	—25
8. Obowiązki Podoficera Kuchennego - - - - -	—10
9. Obowiązki Podoficera Broni - - - - -	—25
10. Karabin Mauzera M.98 - - - - -	—70
11. Przepisy strzeleckie - - - - -	1.20
12. Służba garnizonowa - - - - -	—60
13. Wojenne przepisy ewidencyjne - - - - -	—50
14. Dyscyplinarne przepisy karne dla armji - - - - -	—80
15. Przepisy o drodze służbowej przy wnoszeniu zażaleń (wyd. II) - - - - -	—42
16. Przepisy sanitarne pokojowe - - - - -	2.20
17. Przepisy do oceny zdolności do służby wojskowej - - - - -	2.40

18

13886/

11

23. Opis i rysunki K. M. 08 - - - - -	3.20
24. Obowiązki służbowe - - - - -	1.30
25. Ujeżdżanie podjezków - - - - -	—55
26. Tymcz. post. org. Ministr. sł. żandarmerji	
27. Instrukcja specjalna dla żandarmerji peł- niącej służbę w głębi kraju - - - - -	—50
28. Postanowienia organiczne i uzupełnienie Instrukcji służbowej dla żandarmerji polowej, pełniącej służbę na terenie operacyjnym - - - - -	1.— —75
29. Regulamin Kawalerji - - - - -	6.—
30. Nauka jazdy konnej (Wydanie II) - - -	
31. Instrukcja minerska - - - - -	2.30

W OPRACOWANIU:

1. Służba polowa.
2. Regulamin gimnastyki.
3. Regulamin artylerji: przepisy strzeleckie.
4. " " wywiad.
5. " " musztra plesza.